

استخراج مؤلفه‌های ساختاری نهاد بینش رفتاری از طریق کاربست

مطالعه تطبیقی نهادهای بینش رفتاری حاکمیتی

مهسا سلسبیل^۱، فهیمه محمدی^۲، مهدی عبدالحمید^۳

۳۰

دوره ۱۲، شماره ۲، پیاپی ۳۰
تابستان ۱۴۰۳

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۲/۸/۱۱

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۳/۱/۲۲

صص: ۶۳-۳۱

شابا چاپی: ۲۲۲۲-۵۵۹۹

رتبه علمی

ب

پژوهش‌های سلامت کوآلی در
JOURNALS.MSRT.IR

چکیده

تصمیمات خوب و کارآمد، هسته اصلی قانون‌گذاری و طراحی خط‌مشی عمومی بوده و تأثیرگذاری بالایی بر رفتار انسان‌ها و اجتماعات انسانی دارند که از مهم‌ترین حوزه‌های مورد توجه خط‌مشی‌گذاران است. بدین منظور امروزه از علوم رفتاری در ساحت خط‌مشی‌گذاری استفاده می‌شود که نمود آن در شکل‌گیری نهادهای بینش رفتاری در کشورهای مختلف ملاحظه می‌شود. در این پژوهش تلاش شده است تا با استفاده از روش مطالعات تطبیقی و تحلیل محتوا، نهادهای بینش رفتاری منتخب در سطح کشورها و نهادهای بین‌المللی در ابعاد مختلف مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و چارچوبی از ویژگی‌های اساسی آن‌ها ارائه گردد. مؤلفه‌های کلیدی شناسایی شده برای نهادهای بینش رفتاری در این پژوهش عبارت‌اند از: اهداف و مأموریت‌های نهادهای بینش رفتاری، تخصص‌های موجود در نهاد بینش رفتاری و شیوه‌های تأمین نیروهای متخصص، فعالیت‌ها و خدمات نهادهای بینش رفتاری، نحوه تأمین بودجه در نهادهای بینش رفتاری و ساختار نهاد رفتاری. ده نهاد بینش رفتاری منتخب در این پژوهش، در ابعاد مذکور مورد مطالعه و تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند.

کلیدواژه‌ها: نهاد بینش رفتاری، مطالعه تطبیقی، خط‌مشی رفتاری، خط‌مشی‌گذاری، تصمیم‌گیری.

DOR: 20.1001.1.23295599.1403.12.2.2.2

۱. دانشجوی دکتری مدیریت سازمان‌های دولتی در ایران گرایش تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری عمومی دانشکده مدیریت، اقتصاد و مهندسی پیشرفت دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران.

۲. دانشجوی دکتری سیاست‌گذاری علم و فناوری دانشکده مدیریت، اقتصاد و مهندسی پیشرفت دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران.

۳. استادیار دانشکده مدیریت، اقتصاد و مهندسی پیشرفت، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)
mahdi_abdolhamid@iust.ac.ir

۱. مقدمه و طرح مسئله

دولت‌ها، مراکز حاکمیتی و خط‌مشی‌گذاران عمومی همواره نیازمند طراحی و اجرای خط‌مشی‌های کارآمد در سطوح مختلف مسائل عمومی هستند. لازمه طراحی این خط‌مشی‌ها، شناخت دقیق و مبتنی بر شواهد علمی از ساحت‌های مختلف تصمیم‌گیری و رفتار مردم به عنوان گروه‌های هدف است (مرکز بینش‌های رفتاری ایران، ۱۴۰۰). مردم در دو دهه اخیر دارای اهمیت بسیار و وضعیت تعیین‌کننده شده‌اند؛ به‌گونه‌ای که یکی از عوامل بسیار مهم و تاثیرگذار در تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت نحوه رفتار و عملکرد ایشان است. در واقع نوع رفتار و عملکرد مردم یکی از مولفه‌های اساسی در شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی است (صالحی و جلالی‌راد، ۱۴۰۲). در واقع با توجه به فطرت اجتماعی انسان و شکل‌گیری جوامع انسانی شاهد آن هستیم که ایجاد نظم در این جوامع و تغییر عملکرد و رفتار مردم به سمت حالت ایده‌آل از جمله چالش‌های اصلی حکومت‌ها است و لذا شناخت رفتار و روش‌های تغییر رفتار دارای اهمیت و ضرورت است (علیزاده و همکاران، ۱۴۰۲). اغلب قوانین و خط‌مشی‌های عمومی دارای مؤلفه رفتاری هستند و افزودن تحلیل‌های رفتاری می‌تواند افق‌ها و راه‌های جدیدی را به روی خط‌مشی‌گذاران و قانون‌گذاران بگشاید (شهبائی، ۱۳۹۸). در واقع با توجه به اینکه یکی از مباحث مهم در حکومت‌ها و به‌ویژه حکومت اسلامی رابطه میان مردم و حکومت است، لذا تسهیل این رابطه و به حداقل رساندن تنش‌ها در آن اهمیت زیادی می‌یابد (حکیمی گیلانی و همکاران، ۱۴۰۲). توضیح اینکه رابطه میان وضع قانون و تغییر رفتار معمولاً آرمان‌گرایانه در نظر گرفته می‌شود و قوانین عمدتاً بر مدل ساده‌انگارانه‌ای از رفتار انسان تکیه دارند (مدل انسان عقلایی). فرض معمول در قوانین آن است که جامعه هدف در تصمیم‌گیری به هزینه نقض قانون، وزن بالایی اختصاص داده و لذا از قانون تمکین می‌کند؛ حال آنکه واقعیت تصمیم‌گیری انسان‌ها متفاوت است و قواعدی فراتر از انسان عقلایی بر آن حاکم است. نگاه ناکافی «انسان عقلایی» بعضی از خط‌مشی‌ها و قوانین را ناکارآمد کرده و آن‌ها را با شکست مواجه ساخته و هزینه‌های زیادی را به حاکمیت‌ها و دولت‌ها تحمیل کرده است. علوم رفتاری^۲ و بینش‌های حاصل از آن، مدل واقع‌بینانه‌تری از انسان، نسبت به انسان عقلایی ارائه داده است (شهبائی،

۱. سیاست‌گذاری‌های سنتی که عمدتاً با رویکرد قانون و مقررات و رویکرد اجبار و تهدید بنا شده‌اند با پیش فرض انسان عقلایی و منفعت طلب از نوع مادی بوده‌اند.

(۱۳۹۸) و استفاده از این دانش در حوزه قانون‌گذاری و خط‌مشی‌گذاری، یک نوآوری حقیقی در طراحی و اجرای خط‌مشی است که موجب حل بسیاری از چالش‌های خط‌مشی‌گذاری سنتی شده است (Behavioral insight unit, 2018). در واقع علوم رفتاری تأکید دارد که بسیاری از رفتارهای انسان با آگاهی کامل و حتی نسبتاً آگاهانه صورت نمی‌گیرد؛ بلکه مبتنی بر احساسات، عادات، انتظار اطرافیان، شرایط محیطی و خطاهای ادراکی-شناختی است (Fabbri & Faure, 2018). مسئله‌ای که در نتیجه این فرض ایجاد می‌شود آن است که چگونه می‌توان این پیچیدگی را در فرایند خط‌مشی‌گذاری لحاظ کرد؟ (Granco et al., 2019).

بینش‌های رفتاری امروزه از ابزارهای بسیار کارآمد در اجرای هرچه بهتر خط‌مشی‌های عمومی است. این ابزار می‌تواند با هزینه‌های بسیار پایین میزان اثربخشی خط‌مشی‌گذاری، قانون‌گذاری و اجرا را افزایش دهد (چیتسازیان و همکاران، 1400). بینش‌های رفتاری، یافته‌ها و روش‌شناسی‌های روانشناسی، علوم شناختی و علوم اعصاب را برای درک بهتر رفتار انسان و اجتماعات انسانی ترکیب می‌کنند. هنگامی که این رویکرد علمی برای ارائه خدمات عمومی به کار می‌رود، می‌تواند به حاکمیت کمک کند تا خط‌مشی و خدماتی را برای تأمین منافع عمومی طراحی و اجرا کند که دارای بیشترین اثر با کمترین هزینه باشد (Government of Ontario, 2022). از جمله زمینه‌هایی که استفاده از علوم رفتاری در آن می‌تواند منافع بسیار را به همراه داشته باشد اعمال علوم رفتاری در ارتباطات میان مردم و حکومت و محتواهای منتقل شده در میان ایشان می‌باشد. این محتواها از طرق مختلف مانند تلویزیون، سایت‌های اینترنتی، ایمیل، شبکه‌های اجتماعی و... منتقل می‌شوند که توجه به اصول رفتاری در آن‌ها منجر به بهبود انتقال پیام و افزایش اثربخشی آن می‌شود (جاویدتجربیشی و همکاران، ۱۴۰۲). علوم رفتاری در بسیاری از کشورها مانند انگلستان، کانادا، استرالیا، آمریکا و... در حوزه حکمرانی و قانون‌گذاری مورد استفاده قرار می‌گیرد. در سال‌های اخیر، حاکمیت‌ها به‌طور فزاینده‌ای از بینش‌های رفتاری (BI) برای طراحی، ارزشیابی و ارتقاء خط‌مشی‌ها و خدمات عمومی استفاده کرده‌اند. به‌کارگیری این بینش‌ها جهت تدوین «خط‌مشی‌های عمومی رفتاری» به این معناست که حاکمیت، نسبت به گذشته دیدگاه واقع‌بینانه‌تری نسبت به انسان و اجتماعات انسانی اتخاذ کرده است. علاوه بر آورده‌های مذکور، یکی از مزایای مهم بینش‌های رفتاری، توقف برخی قوانین و خط‌مشی‌های ناکارآمد، پیش از اجرای آن‌ها است که موجب جلوگیری از بسیاری مضرات ملموس و نمادین

می‌گردد (Hallsworth et al., 2018). در این راستا نهادهایی با عنوان «نهاد بینش رفتاری»، در درون بدنه حاکمیت کشورهای گوناگون شکل گرفته است. نهادهای بینش رفتاری که به صورت غیررسمی تحت عنوان «واحد تلنگر» شناخته می‌شوند مانند یک کاتالیزور عمل کرده و مأموریت آن‌ها افزایش بهره‌وری تصمیم‌گیری در حاکمیت است (institute for government, 2010). این نهادها می‌توانند به عنوان نهادی اقماری در دانشکده‌های حکمرانی در جهت توسعه بینش‌های نوین در حوزه حکمرانی و خط‌مشی‌گذاری عمومی و انجام پژوهش‌های عملیاتی و کاربردی تاسیس شوند (Abdolhosseinzadeh and Abdolhamid, 2020). نهاد بینش رفتاری، نهادی است که برای کمک به خط‌مشی‌گذاران و قانون‌گذاران در راستای افزایش اثربخشی و کارایی و بهبود خدمات عمومی، بینش‌های رفتاری را شناسایی و تبیین می‌کند. تجربه حضور این نهادها در عرصه‌های عمومی بسیاری از کشورها، دستاوردهای بسیار خوبی با هزینه نسبتاً پایین را نشان می‌دهد. تجربیات بشری در طول تاریخ نشان می‌دهد با این که دولت تنها یکی از عوامل مؤثر بر رفتار انسان است ولی نقش قابل توجهی را در زمینه تغییرات رفتار شهروندان و به تبع آن تغییرات اجتماعی و تأمین منافع عمومی ایفا می‌کند (O'Hara et al., 2016; مظفر و همکاران، 1401). در این پژوهش با بهره‌گیری از روش مطالعات تطبیقی و تحلیل محتوا، ۱۰ نهاد رفتاری حاکمیتی پیشرو مورد بررسی قرار گرفته و انواع مؤلفه‌های آن‌ها تبیین شده است.

۲- پیشینه پژوهش

در این قسمت پیشینه پژوهش، شامل معرفی نهاد بینش رفتاری، مزایا، دستاوردها و روش آزمایش تصادفی کنترل شده به عنوان یکی از مهم‌ترین روشهای نهاد رفتاری تبیین شده است.

۲-۱- نهاد بینش رفتاری

هدف در خط‌مشی‌های عمومی، تغییر در رفتار انسان و اجتماعات انسانی است و سؤال اصلی این است که چگونه با تغییراتی در رفتار انسان‌ها و اجتماعات انسانی (اجتماعات شهروندی و اجتماعات حاکمیتی) می‌توان عوایدی را شامل حال کل جامعه کرده و منافع عمومی را تضمین کرد؟ (نفیسی و همکاران 1400). نهاد بینش رفتاری از شواهدی مبتنی بر محرک‌های خودآگاه و ناخودآگاه رفتار انسانی استفاده می‌کند. در واقع بینش‌های رفتاری، مدلی دقیق‌تر از رفتار انسان در اختیار ما قرار

می‌دهد. مدلی که ظرافت‌های غیرمنطقی رفتار انسانی را در نظر می‌گیرد و در نتیجه رفتار و تصمیم‌گیری انسان را به شکل واقع‌گرایانه، درک و پیش‌بینی می‌کند و مبتنی بر این درک، برای تغییر آن دست‌به‌کار می‌شود (مرکز بینش‌های رفتاری ایران، ۱۴۰۰). در جدول ۱ قلمروی دقیق بینش رفتاری مشخص شده است (OECD, 2019a).

جدول ۱- محدوده و قلمروی بینش‌های رفتاری (OECD, 2019a, 2019b)

بینش رفتاری چه چیزی نیست؟	بینش رفتاری چه چیزی هست؟
گلوله نقره‌ای: بینش رفتاری یک گلوله نقره‌ای نیست که همه چالش‌های خط‌مشی‌گذاری را حل کند. برخی از مسائل خط‌مشی ممکن است از اهرم‌های خط‌مشی سنتی (مانند رویکردهای مالی، نظارتی یا افزایش آگاهی) یا ابزارهای غیر سنتی جایگزین (مانند طراحی انسان‌محور یا یادگیری ماشین) بهره بیشتری ببرند.	روش حل مسئله: بینش رفتاری، روشی قدرتمند برای درک بهتر مشکلات خط‌مشی و پیش‌آزمون کارآمد خط‌مشی‌ها است.
تکرار یک رویکرد: تکرار آنچه در یک محیط کار می‌کند، موفقیت در محیط دیگر را تضمین نمی‌کند. ملاحظات اخلاقی نیز باید با زمینه تطبیق داده شود. پیش‌آزمون خط‌مشی‌ها در زمینه‌ای که می‌خواهد اجرا شود، ریسک شکست خط‌مشی را به حداقل می‌رساند.	روشی برای یادگیری آنچه مؤثر و کارآمد است: بینش رفتاری از آزمایش تجربی راه‌حل‌ها و انتشار نتایج، شواهدی را برای طراحی خط‌مشی‌های مؤثر ارائه می‌کند.
فقط برای متخصصین رفتار: بینش رفتاری به متخصصان رفتاری محدود نمی‌شود. کاربست رویکرد چند رشته‌ای برای پروژه‌های بینش رفتاری کلیدی است. بینش رفتاری، تخصص‌های متنوعی مانند دانش زمینه سیاست، علوم رفتاری و تجربه دست‌اول با خدمات عمومی را گرد هم می‌آورد.	فراتر از تلنگر: بینش رفتاری فراتر از اعمال فشار یا اصلاحات کوچک در خط‌مشی است. بینش رفتاری طیف گسترده‌ای از ابزارها را برای استفاده از شواهد برای تشخیص مشکلات، پر کردن شکاف بین تحقیق و عمل (واقعیت موجود) و اطلاع‌رسانی راه‌حل‌های جامع خط‌مشی نشان می‌دهد.
بدون منطق بودن: بینش رفتاری پیشنهاد نمی‌کند که انسان‌ها اساساً موجوداتی غیرمنطقی هستند. در عوض، استدلال می‌کند که انحرافات از رفتار عقلایی سنتی، نتیجه استدلال ناقص نیست، بلکه بیشتر شبیه استدلال انطباقی	ابزار خط‌مشی‌گذاری: هر بار که در حال طراحی یا ارزشیابی یک خط‌مشی هستید، بینش رفتاری باید در نظر گرفته شود. حتی در مواردی که ممکن است نتوانید با تجزیه و تحلیل رفتاری شروع کنید یا یک آزمایش کامل را

بینش رفتاری چه چیزی هست؟	بینش رفتاری چه چیزی نیست؟
اجرا کنید، بینش رفتاری همچنان می‌تواند برای تکمیل ابزارها و اهرم‌های خط‌مشی سستی در طول چرخه خط‌مشی استفاده شود.	است که می‌تواند اکتشافی کارآمد (یعنی میانبرهای ذهنی یا قضاوت‌های شهودی) در دنیایی نامطمئن ایجاد کند.

در بسیاری از کشورهای جهان، نهادهای بینش رفتاری در دل حاکمیت‌ها شکل گرفته و دستاوردهای قابل توجهی را ایجاد کرده‌اند. در فرآیند تهیه گزارش اخیر OECD^۱ مشخص شده است که بیش از ۲۰۰ واحد بینش رفتاری در داخل دولت‌ها، سازمان‌های شبه‌دولتی، واحدهای دانشگاهی و سایر سازمان‌های حمایتی از اصول و روش‌های بینش رفتاری برای کمک به طراحی برنامه‌ها و خط‌مشی‌های بهتر استفاده می‌کنند (Behavioral insight unit, 2021).

۲-۲- مزایای شکل‌گیری نهاد بینش رفتاری

نهاد بینش رفتاری، دارای مزیت‌های قابل توجهی است. این مزایا عبارت‌اند از: ایجاد یک رویکرد جدید برای نگرستن به چالش‌های خط‌مشی عمومی با نگاهی مبتنی بر واقعیت به کنشگری انسان (نه رویکرد ساده‌انگارانه انسان عقلایی)، مکمل رویکردهای سستی حاکمیت مانند مقررات و قانون‌گذاری، شناسایی پیامدهای رفتاری یک خط‌مشی و خط‌مشی‌گذاری بهتر جهت افزایش رفاه شهروندان، کمک به طراحی و اجرای مداخلات کم‌هزینه و بهره‌ور، کاهش خط‌مشی‌های مبتنی بر اجبار و تهدید حاکمیت، توانمندسازی کارکنان خط مقدم، حمایت و پیروی از خط‌مشی‌گذاری شواهد محور^۳ (NSW, 2014).

۲-۳- دستاوردهای نهادهای بینش رفتاری

در جدول ۱ برخی از دستاوردهای نهادهای بینش رفتاری در چند کشور مورد بررسی قرار گرفته است. این دستاوردها در حوزه‌های گوناگون اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی است. در این موارد، نهاد

۱ OECD یک سازمان اقتصادی بین دولتی با ۳۶ کشور عضو است که برای تحریک پیشرفت اقتصادی و تجارت جهانی تأسیس شده است.

۲ کارکنان خط مقدم اصطلاحاً به گروه‌هایی اطلاق می‌شود که به طور مستقیم با مردم ارتباط دارند و کار می‌کنند.

۳ خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد، نوعی از خط‌مشی‌گذاری است که دارای شواهد کمی کافی (از طریق مطالعات میدانی یا آزمایشگاهی) برای اثرگذاری خط‌مشی و یا قانون مربوطه می‌باشد (World Bank, 2018)

بینش رفتاری با استفاده از بینش های علوم رفتاری، علوم اعصاب، علوم شناختی، علوم اجتماعی و...، مطالعات و ارزشیابی هایی انجام داده و مشاوره هایی به مراکز دولتی ارائه داده است تا بتوانند بر رفتار شهروندان اثر بگذارد.

جدول ۲- نمونه ای از دستاوردهای واحد بینش رفتاری در کشورهای گوناگون (World Bank, 2018; چیتسازیان, 1400, et al., 1400; شهائی, 1398; نفیسی, 1400, et al.)

ردیف	نام کشور	دستاوردهای واحد بینش رفتاری
۱	انگلستان	افزایش دریافت مالیات از بدهکاران مالیاتی با بهره گیری از رویکرد رفتاری (شامل ده ها میلیون پوند در سال ۲۰۱۰) افزایش عایق بندی زیرشیروانی ها یا کبوترخانه ها جهت کاهش مصرف انرژی (جزء مأموریت های وزارت محیط زیست) افزایش دریافت جریمه وسایل نقلیه با بهره گیری از رویکرد رفتاری کاهش ریختن زباله در ساوث ورک و افزایش پاکیزگی (مسئله ریختن زباله دومین مشکل بزرگ محیط محلی بوده است). افزایش بازیافت زباله ها توسط شهروندان کاهش تصادفات جاده ای (کمپین Think) ذیل وزارت حمل و نقل انگلستان حل مشکل چاقی و اضافه وزن ذیل وزارت سلامت انگلستان کاهش مصرف مواد مخدر بین جوانان و نوجوانان کشور انگلستان
۲	آمریکا	افزایش استفاده از کمربند در حین رانندگی کاهش خشونت های اجتماعی افزایش ثبت نام در طرح ملی پس انداز بازنشستگی افزایش ثبت نام در دانشگاه ها افزایش ۲,۹ درصدی مشارکت در انتخابات
۳	کانادا	افزایش میزان پرداخت جریمه های شهرداری افزایش رفتار بازیافت افزایش گزارش واکسیناسیون آنلاین برای دانش آموزان افزایش ثبت نام اهداکنندگان عضو
۴	سنگاپور	افزایش پاکیزگی محلات و شهرها افزایش چشمگیر عضویت مردم در اهدای عضو (مرگومیر ناشی از نبود عضو برای پیوند به بیماران، در این کشور بسیار بالا بوده است).

افزایش میزان واکسیناسیون سرخچه افزایش دریافت مالیات	آلمان	۵
کاهش تجویز آنتی‌بیوتیک‌ها توسط پزشکان افزایش جذب یارانه‌های دستمزد دولت استرالیا ^۱ کاهش خشونت خانگی در استرالیا و همچنین کاهش پرونده‌های خشونت خانگی در دادگاه‌ها افزایش نرخ غربالگری دهانه رحم کاهش معضل چاقی در کودکان	استرالیا	۶

۴-۲- آزمایش تصادفی کنترل شده (RCT)^۲

مهم‌ترین ابزار مورد استفاده در نهادهای بینش رفتاری برای ارزشیابی مداخلات، بهره‌گیری از روش آزمایش تصادفی کنترل شده یا RCT است. این روش در سال ۲۰۱۲ توسط تیم بینش رفتاری انگلستان ارائه شده است. با این روش علمی می‌توان، اثر یک یا چند عامل مداخله‌گر را بر روی جمعیت‌های انسانی سنجید. فرآیند کلی این روش بدین صورت است که جمعیت مورد مطالعه به صورت تصادفی به دو گروه تحت آزمایش و گروه کنترل تقسیم می‌گردد، مداخلات بر روی گروه آزمایش صورت خواهد گرفت و تفاوت میان گروه آزمایش و گروه کنترل نشان‌دهنده اثر مداخله خواهد بود (Bhide et al., 2018).

۳- روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، اکتشافی و به لحاظ رویکرد، کیفی است. پژوهش حاضر بر اساس مطالعه تطبیقی انجام شده است. در مطالعه تطبیقی ویژگیهای مشترک و گاه متناقض موضوعات، مورد مطالعه قرار می‌گیرند. هدف مطالعه تطبیقی دسترسی به یک معیار و مدل راهنما است (یوسفی و عبدالحمید، ۱۴۰۱). در پژوهش حاضر، مؤلفه‌های نهادهای بینش رفتاری منتخب مورد بررسی قرار گرفته و چارچوبی از ویژگی‌های عمده این مراکز ارائه گردیده است.

۱. یارانه‌های دستمزد، پرداخت‌هایی است که توسط دولت استرالیا برای تشویق مشاغل به استخدام کارجویان واجد شرایط انجام می‌شود *ibid*.

⌘ Randomized controlled trial (RCT)
⌘ Comparative research

۳-۱- روش نمونه‌گیری

واحد مطالعه در پژوهش، نهادهای بینش رفتاری هستند و نمونه‌گیری به روش هدفمند انجام شده است. در نمونه‌گیری هدفمند، ملاک‌های مدنظر پژوهشگران معیار انتخاب است (عبدالحمید و عبدالحسین‌زاده، ۱۳۹۶). در ابتدا تلاش شد تا همه نهادهای بینش رفتاری در سراسر جهان شناسایی شوند. در نهایت ده نهاد بینش رفتاری حاکمیتی انتخاب شد و داده‌ها و اطلاعات لازم از آن‌ها استخراج شد. در این پژوهش ۶ کشور و ۴ نهاد بین‌المللی انتخاب شده‌اند. در انتخاب نهادها تلاش شد تا کشورها و نهادهای پیشرو در این حوزه انتخاب شده و مورد بررسی قرار گیرند. معیار بعدی وجود حداقل یک نماینده از انواع مختلف ساختار مورد استفاده در نهادهای بینش رفتاری در موارد تحت بررسی بوده است.

۴- یافته‌های پژوهش

۴-۱- معرفی نهادهای رفتاری پیشرو بررسی شده در پژوهش

در این قسمت یک معرفی از نهادهای رفتاری بررسی شده در این پژوهش ارائه می‌شود.

۴-۱-۱- نهاد بینش رفتاری در کشور انگلستان

نهاد بینش رفتاری انگلستان در سال ۲۰۱۰ به صورت رسمی در دفتر کابینه این کشور و با جمع کوچکی متشکل از ۸ نفر و بودجه ۰٫۵ میلیون یورو شروع به کار کرد. در همان سال اول تأسیس، این تیم مزایای استفاده از علوم رفتاری را به نمایش گذاشت و این شروعی برای استفاده از این علوم نه تنها در حاکمیت انگلستان بلکه در حاکمیت کشورهای مختلف گردید. با توجه به گزارش ارائه شده توسط تیم بینش رفتاری انگلستان، مداخلات طراحی شده توسط این تیم، موجب کاهش هزینه‌های دولت به اندازه ۳۳ برابر هزینه سالیانه این نهاد در سال ۲۰۱۰ بوده است. با توجه به موفقیت به دست آمده، این مجموعه به شرکتی محدود تبدیل گردید که صاحبان آن عبارت‌اند از: دولت انگلستان، مجموعه نستا^۱ (خیریه نوآوری) و کارکنان مجموعه (شهانی، ۱۳۹۸). امروزه این نهاد به صورت مشترک با دپارتمان‌ها و نهادهای مختلفی در انگلستان اقدام به پیاده‌سازی مداخلات بینش رفتاری می‌نماید. چارچوب همکاری معمولاً به این نحو است که اجراکننده نهایی مداخلات و آزمایش‌ها دپارتمان‌ها هستند و تیم بینش رفتاری انگلستان بیشتر در طراحی مداخلات همکاری می‌نماید. علاوه بر همکاری‌های موجود

داخل انگلستان، این نهاد در راه‌اندازی واحدهای بینش رفتاری و اجرای پروژه‌ها در سراسر جهان فعال بوده و به کشورهای مختلفی از جمله سنگاپور، استرالیا، کانادا و... مشاوره می‌دهد. در مجموع این تیم بیش از ۷۵۰ پروژه را در بیش از ۵۰۰ آزمایش تصادفی کنترل‌شده (RCT) اجرا و انجام داده است، همچنین این نهاد مبدع چارچوب‌های مؤثری مانند ایست^۱ و ماینداسپیس^۲ است که در علوم رفتاری بسیار مطرح هستند (نهاد بینش رفتاری انگلستان، ۲۰۱۲).

۲-۱-۴- نهاد بینش رفتاری در کشور آمریکا

آمریکا دارای تیم‌های بینش رفتاری در سه بخش دولت مرکزی^۳، دپارتمان‌های ملی^۴ (وزارتخانه‌ها) و سطح ایالات است. سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ زمان شروع توجه حاکمیت آمریکا به بهره‌گیری از علوم رفتاری بوده است. در سال ۲۰۱۳ یک نهاد رفتاری در کاخ سفید شروع به کار کرد تا از آن طریق دولت فدرال بتواند از علوم رفتاری در امور حاکمیت استفاده نماید (SBST, 2015). شروع به کار رسمی واحدهای بینش رفتاری در آمریکا در سال ۲۰۱۵ با فرمان اوباما رئیس‌جمهور وقت مبنی بر استفاده از بینش‌های رفتاری به منظور خدمت هرچه بهتر به شهروندان آمریکایی بود. در همان ابتدا، تیم علوم اجتماعی و رفتاری ذیل شورای ملی علم و فناوری آمریکا با استفاده از متخصصین حوزه رفتاری اقدام به استفاده از این حوزه دانشی نمود. اولویت‌های مطرح شده در آن زمان، افزایش امنیت بازنشستگان، بهبود فرصت‌های اقتصادی، بهبود دسترسی و امکان پرداخت برای آموزش دانشگاهی، مباحث مربوط به تغییر آب‌وهوا و... بود (John P. Holdren, 2016). در حال حاضر بسیاری از وزارتخانه‌های آمریکا، دارای نهاد رفتاری هستند و یا از این دانش در راستای اهداف خود بهره می‌گیرند (World Bank, 2018)

۱-۴-۳- نهاد بینش رفتاری در کشور استرالیا

نهاد بینش رفتاری استرالیا با عنوان نهاد مشاوره رفتاری^۱ استرالیا در شهر سیدنی واقع شده است. کشور استرالیا و کشور انگلستان دارای روابط تنگاتنگی با یکدیگر هستند و انگلستان نقش قابل توجهی

1EAST
2MINDSPACE
3Central government
4National department
5Obama
6Behavioral Advisor

در توسعه نهاد بینش رفتاری استرالیا داشته است. این نهاد، در نوامبر ۲۰۱۲، از طریق همکاری با تیم بینش رفتاری انگلستان، که پیشگام کاربرد بینش‌های رفتاری در حاکمیت بود، ایجاد شده است. این مجموعه همچنان توسط تیم بینش رفتاری انگلستان حمایت می‌شود و به‌طور فزاینده‌ای با دانشگاهیان بین‌المللی و استرالیایی در پروژه‌ها همکاری می‌کند. این مجموعه دارای رویکرد تجربی است و بیشتر وقت خود را صرف توسعه و اجرای آزمایش‌ها می‌کند تا قبل از پیاده‌سازی گسترده‌تر مشخص شود که مداخله به چه صورتی مؤثرتر است (Behavioural Insights Unit in NSW, 2016; NSW Government, 2022).

۴-۱-۴- نهاد بینش رفتاری کانادا

کانادا دارای تیم‌های بینش رفتاری در سطح ملی، استانی و محلی است (World Bank, 2018). در این کشور واحد تأثیر و نوآوری نقش محوری و هماهنگ کننده را در اقدامات بینش رفتاری در سطح حاکمیت ایفا می‌نماید. هدف اصلی این واحد «توسعه خط‌مشی‌ها و برنامه ریزی با روش‌های جدید به منظور شناسایی اولویت‌های حکومت و ایجاد تأثیر محسوس در زندگی شهروندان کانادایی» است. یکی از ابزارهای مورد استفاده در این واحد به منظور دستیابی به هدف تصویر شده بحث‌های بینش رفتاری است. این واحد با سایر نهادهای دولتی به‌منظور طراحی و پیاده‌سازی مداخلات رفتاری همکاری می‌نماید و از سوی دیگر نقش شبکه‌سازی در میان این اقدامات گوناگون را به عهده دارد (Rodney Ghali, 2022).

۴-۱-۵- نهاد بینش رفتاری هلند

در سطوح دولتی هلند، علوم رفتاری دارای جایگاه ویژه‌ای است. نهادهای رفتاری هم در سطح وزارتخانه‌ها، هم در سطح منطقه‌ای و شهرداری‌ها وجود دارند. در سال ۲۰۰۹، شورای علمی هلند برای خط‌مشی‌گذاری عمومی، میزبان برنامه‌ای شامل دو سخنرانی با عناوین «دولت به‌عنوان معمار انتخاب^۲» و «تصمیم‌گیرنده انسانی^۳» بود. این دو ارائه موجب افزایش آگاهی وزاتخانه‌ها نسبت به بحث بینش رفتاری و تشویق ایشان برای توسعه ظرفیت بینش رفتاری گردید. در سال‌های ۲۰۱۴، ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ نیز گزارش‌های دیگری در این کشور منتشر شد که دربردارنده توصیه‌هایی برای استفاده از ابزارهای

1Impact and Innovation Unit (IIU)
2The government as a choice architect
3The Human Decider

- رفتاری در امر خط‌مشی‌گذاری بود. این گزارش‌ها باعث شد که دولت به بهره‌گیری از علوم رفتاری در امر خط‌مشی‌گذاری راغب شده و دستورالعمل‌های زیر را به نهادهای دولتی ارائه دهد.
- ✓ دانش مربوط به علوم رفتاری در کل فرآیند خط‌مشی‌گذاری اعمال شود.
 - ✓ پیگیری خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر شواهد از طریق تحقیق و تجربه عملی انجام شود.
 - ✓ ارزشیابی خط‌مشی‌ها و آزمایش‌های تجربی از قبل صورت گیرد.
 - ✓ استفاده از تلنگرها با شفافیت انجام شود.
 - ✓ نسبت به ادغام ساختاری بینش‌های علوم رفتاری در خط‌مشی اطمینان حاصل شود (World Bank, 2018; ساعتچی و شکوری‌فرد، ۱۴۰۰)

بین‌ان‌ال‌نهادی ذیل دولت هلند است که بر ایجاد همکاری به‌منظور استفاده از علوم رفتاری در سطح وزارت‌خانه‌های این کشور فعالیت می‌نماید. این نهاد به اشتراک دانش کسب‌شده در نتیجه کاربرد علوم رفتاری کمک می‌نماید و به‌نوعی نقش حمایتی در طراحی و پیاده‌سازی اقدامات رفتاری در این کشور را به عهده دارد.

۶-۱-۴ نهاد بینش رفتاری سنگاپور

باوجود آن‌که سنگاپور کشور کوچکی است اما در برخی شاخص‌ها دارای ویژگی‌های قابل‌توجهی است. برای مثال طبق شاخص‌های ادراک فساد که توسط مؤسسه شفافیت بین‌المللی اندازه‌گرفته می‌شود دارای سطح پایینی از فساد است. سنگاپور دارای سطح بالایی از کنترل اجتماعی بوده و در مجموع به‌عنوان مکانی امن برای زندگی در نظر گرفته می‌شود. در سال‌های اخیر توجه این کشور به مباحث بینش رفتاری افزایش‌یافته است و این کشور تلاش می‌کند تا شهروندان را به کمک این روش‌های نرم به سمت تغییر رفتار سوق دهد. این کشور در سه حوزه مالی، سلامت و محیط‌زیست از مباحث رفتاری به‌منظور بهبود رفتارهای شهروندان خود استفاده می‌نماید (Detenber, 2021).

سنگاپور از دهه ۱۹۶۰ علم رفتاری را در سیاست در نظر گرفته است. به‌عنوان مثال می‌توان به کمپین پاکیزگی عمومی سنگاپور در سال ۱۹۶۸ اشاره کرد که علاوه بر تلاش‌های تبلیغاتی گسترده، از فشار اجتماعی و روش‌های رقابت استفاده کرد. مثال دیگر کمپین تنظیم خانواده «دو تا کافی است» می‌باشد که در سال ۱۹۷۲ آغاز گردید. در سال ۲۰۱۱، یک واحد بینش رفتاری در وزارت

محیطزیست و منابع آب و پس از آن در سال ۲۰۱۲، یک واحد بینش رفتاری در بخش خدمات عمومی دفتر نخست‌وزیری تأسیس شد. از سال ۲۰۱۲، تیم بینش رفتاری انگلستان - به‌عنوان مشاور - به وزارت نیروی انسانی و وزارت حمل‌ونقل سنگاپور توصیه کرد که بینش‌های رفتاری را در خط‌مشی‌ها و برنامه‌های خود اعمال کنند. در سال ۲۰۱۳، وزارت نیروی انسانی واحد بینش رفتاری را تأسیس کرد. سال بعد، وزارت ارتباطات و اطلاعات به‌عنوان بخشی از حرکت دولت سنگاپور به سمت ارتباطات مبتنی بر داده، کاوش در بینش‌های اجتماعی و رفتاری را آغاز کرد. به گفته پی‌تر آونگ، رئیس وقت سرویس عمومی سنگاپور، تا سال ۲۰۱۵، سنگاپور برای گنجاندن بینش‌های رفتاری در خط‌مشی‌گذاری در سراسر دولت تلاش کرده بود و در سال ۲۰۱۷، خدمات عمومی سنگاپور متعهد به ادامه کاربست علوم رفتاری به‌عنوان یک ابزار برای ارتقاء سنگاپور شد. تا سال ۲۰۱۸ حداقل ۱۵ سازمان دولتی از این رویکرد استفاده می‌کردند (World Bank, 2018).

۷-۱-۴- نهاد رفتاری در OECD^۲

OECD یک سازمان اقتصادی بین دولتی با ۳۶ کشور عضو است که برای تسریع پیشرفت اقتصادی و ارتقاء تجارت جهانی تأسیس شده است. هدف سازمان، طراحی خط‌مشی‌هایی است که رفاه و برابری فرصت‌ها را برای همگان تقویت کند. OECD از اوایل دهه ۲۰۰۰ میلادی به اقتصاد رفتاری در حوزه‌های سیاستی مختلف مانند حقوق بازنشستگی و سیاست مصرف‌کننده توجه کرده است و در سال ۲۰۱۲ شروع به بررسی علم رفتاری از دیدگاه خط‌مشی عمومی و حاکمیت عمومی به‌صورت گسترده‌تر کرده است. مجموعه علوم رفتاری OECD شامل پروژه‌ها و تحقیقات داخلی و خارجی در اروپا، آمریکای شمالی، آمریکای لاتین و کارائیب و خاورمیانه است. موضوعات پروژه در سراسر سازمان شامل محیطزیست و پایداری، برابری، امنیت سایبری، اخلاق، رفتار کارکنان، تصمیم‌گیری، دولت، سیاست مصرف‌کننده و ایمنی محصول مصرف‌کننده، مالیات، سلامت و زیرساخت است (World Bank Group, 2020). کارکنان OECD، از طریق رویکرد شبکه‌ای، ارزش زیادی برای افزایش استفاده از علوم رفتاری قائل هستند. استراتژی‌های اجرا در این مجموعه شامل حمایت از کشورها در شناسایی مناطق باز برای اعمال و آزمایش بینش‌های رفتاری و ایجاد ظرفیت داخلی برای انجام آزمایش‌های رفتاری است که به کشورها در بخش‌های مختلف چرخه

¹Peter Ong

²Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)

خط‌مشی کمک می‌کند. رویکرد مستمر این سازمان شامل ایجاد فرصت‌هایی برای همکاری و اشتراک دانش بین کشورهای گوناگون است. اولویت اول OECD این است که ارزش و اثربخشی بینش‌های رفتاری را به خط‌مشی‌گذاران نشان دهد (World Bank Group, 2020).

۸-۱-۴- نهاد رفتاری صلیب‌سرخ^۱

کمیته بین‌المللی صلیب‌سرخ به مدت ۱۵۰ سال تلاش کرده است تا با استفاده از روش‌های مختلف بر رفتار تأثیر بگذارد. اولین تلاش رسمی به‌کارگیری علوم رفتاری در صلیب‌سرخ، در سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۷ بوده است. این مجموعه بر روی موضوعاتی از جمله آموزش، محیط‌زیست، بهداشت و خشونت متمرکز است و در نتیجه پژوهش برای بهره‌گیری از علوم رفتاری در این حوزه‌ها را در دستور کار خود دارد. جغرافیای فعلی پروژه‌های صلیب‌سرخ در اروپا، آسیای مرکزی و آسیای جنوبی است. در حال حاضر هشت پروژه صلیب‌سرخ وجود دارد که در گذشته یا در حال حاضر از کاربرد علوم رفتاری استفاده می‌کنند (World Bank Group, 2020). یک اولویت مهم برای کمیته صلیب‌سرخ افزایش پایه شواهد ابتکارات موفق به‌منظور نشان دادن ارزش سرمایه‌گذاری در رویکردهای رفتاری است.

۹-۱-۴- نهاد بینش رفتاری سازمان ملل^۲

سازمان ملل متحد یک سازمان بین‌المللی است که مسئول «حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، توسعه روابط دوستانه بین ملت‌ها و دستیابی به همکاری‌های بین‌المللی برای هماهنگ کردن اقدامات ملت‌ها» است. سازمان ملل متحد از سال ۲۰۱۷ علاقه و تلاش‌های فزاینده‌ای به‌منظور به‌کارگیری بینش‌های رفتاری در داخل و در سراسر برنامه‌ها و عملیات سازمان ملل نشان داده است. تلاش‌های برنامه‌ای و تحقیقاتی در این سازمان دارای یک ساختار متمرکز نیست و به‌صورت پراکنده در واحدهای متعدد وجود دارد. این مجموعه علاقه زیادی به ورود علوم رفتاری به چرخه حیات پروژه‌ها دارد. رویکرد علوم اجتماعی و رفتاری سازمان ملل متحد ریشه در این درک دارد که موفقیت بسیاری از اهداف توسعه پایدار، ارتباط زیادی با تغییر در رفتار، انتخاب‌ها، هنجارها و نگرش‌های انسانی دارد. این

1 The International Committee of the Red Cross (ICRC)

2 United Nations (UN)

رویکرد بیشتر بر آزادی انتخاب و شفافیت متمرکز است که ریشه در انتخاب‌ها و رفتارهای همسو با اهداف توسعه پایدار دارد (World Bank Group, 2020).

۱۰-۱-۴- نهاد پیش رفتاری بانک جهانی^۱

گروه بانک جهانی یکی از بزرگ‌ترین منابع مالی و دانشی در جهان برای کشورهای در حال توسعه است. پنج مؤسسه آن به کاهش فقر، افزایش رفاه مشترک و ترویج توسعه پایدار تعهد مشترک دارند. کارکنان بانک جهانی از زمانی که تمرکز بر مردم‌شناسی در بانک در دهه ۱۹۹۰ ظاهر شد، علوم رفتاری را در طراحی پروژه‌های خود - که درک چگونگی تأثیر طراحی برنامه بر رفتار انسان را نیز در برمی‌گیرد - مورد استفاده قرار داده‌اند. کار اولیه کارکنان بانک جهانی در زمینه پروژه‌های مربوط به آب و فاضلاب و انسجام اجتماعی، زمینه را برای درک کل بانک از اهمیت تعبیه تغییر رفتار در عملیات بانک فراهم کرد و در سال ۲۰۱۴، در این گروه یک جامعه عملی تغییر رفتار تشکیل شد. انتشار گزارش توسعه جهانی ۲۰۱۵^۲ - یکی از گزارش‌های شاخص سالانه بانک در مورد ذهن، جامعه و رفتار - دیدگاه بانک را در مورد ارزش علم رفتاری در طراحی و اجرای خط‌مشی‌ها تقویت کرد (World Bank Group, 2020).

۲-۴- تبیین مؤلفه‌های نهاد پیش رفتاری از ابعاد مختلف

در این بخش نهادهای رفتاری معرفی شده در بخش پیشین، در ابعاد مختلف مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته‌اند. لازم به ذکر است که در بخش پیشین، پیش رفتاری در کشورهای انگلستان، آمریکا، استرالیا، هلند و سنگاپور به صورت کلی مورد بررسی قرار گرفته است. در صورتی که در تمام کشورهای فوق‌الذکر نهادهای پیش رفتاری بسیاری وجود دارد که جداگانه در ادامه ارائه شده‌اند ناظر به تمامی نهادهای موجود در هر کشور مورد تحلیل قرار گرفته است.

۱-۲-۴- اهداف نهادهای پیش رفتاری

به‌طور کلی نهادهای پیش رفتاری در تلاش‌اند تا از ظرفیت علوم رفتاری به‌منظور برطرف نمودن چالش‌هایی که در سطوح مختلف حاکمیت‌ها و حتی نهادهای بین‌المللی وجود دارد استفاده نمایند. لذا اهداف نهادهای پیش رفتاری تا حد زیادی با توجه به مجموعه‌ای که این نهادها در آن فعال

هستند تعریف می‌گردد. در جدول ۳ نهادهای مورد مطالعه در پژوهش جاری با توجه به برخی اهداف شناسایی شده مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول ۳- جمع‌بندی اهداف و مأموریت‌های نهادهای بینش رفتاری

اهداف و مأموریت‌ها	نهاد بینش رفتاری انگلستان	نهاد بینش رفتاری آمریکا	نهاد بینش رفتاری استرالیا	نهاد بینش رفتاری کانادا	نهاد بینش رفتاری هلند	نهاد بینش رفتاری سنگاپور	نهاد بینش رفتاری در OECD	کمیته بین‌المللی صلیب سرخ	نهاد بینش رفتاری سازمان ملل	بانک جهانی
افزایش کارایی و بهره‌وری حاکمیت در تدوین و اجرای خط-مشی‌ها	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
استفاده از ظرفیت علوم رفتاری به منظور پیشرفت کشور	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
افزایش اثرگذاری بیشتر قوانین و مقررات با	✓	✓	✓	✓	✓	✓				

										فشار و اجبار کمتر
										کمک به بدنه جهانی شواهد اثرگذاری بیش رفتاری در طراحی قوانین و خط‌مشی‌ها
										اقتناع و ترغیب انسان‌ها به تغییر رفتار و ایجاد تغییرات اجتماعی همسو با منافع ملی
										کمک به حل مسائل سایر نهادهای دولتی
										اطلاع‌رسانی به دولت، شرکا و

									همچنین عموم مردم در مورد پیشرفت‌ها و خط- مشی‌های مؤثر واقع شده
					✓			✓	افزایش عمق نفوذ و کارایی خط‌مشی‌ها از نگاه شهروندان

۲-۲-۴- تخصص‌های موجود در نهاد بینش رفتاری و شیوه‌های تأمین نیروهای متخصص

به‌طور کلی فعالیت واحدهای بینش رفتاری امری میان‌رشته‌ای بوده و به تخصص‌های گوناگون از جمله خط‌مشی‌گذاری، روان‌شناسی، آمار و... نیاز دارد. از طرفی این اقدامات در حوزه‌های مختلف اقتصادی، بهداشت و... نیز به کار گرفته می‌شود و در نتیجه لازم است تا به فراخور حوزه طراحی مداخله از متخصص آن زمینه استفاده شود. نیروی انسانی فعال در هر مجموعه افراد ثابت مجموعه هستند که هزینه آن‌ها عمدتاً توسط خود کابینه یا دپارتمان دولتی تأمین می‌شود. اغلب تیم‌ها با ۲ تا ۴ کارمند تمام‌وقت شروع به کار می‌نمایند و با پیشرفت کار به‌طور متوسط ۵ نفر عضو دائم دارند. معمولاً واحدهای بینش رفتاری نیاز خود به سایر متخصصین را به‌صورت پروژه‌ای تأمین می‌نمایند و یا از ظرفیت دانشگاه‌ها و سایر مجموعه‌های دارای متخصص استفاده می‌نمایند. مزیت استفاده از متخصصین خارج از مجموعه آن است که می‌تواند به‌روزترین تفکر، تجربه و دانش را برای واحد بینش رفتاری به ارمغان آورد. جدول ۴ نشان‌دهنده تخصص‌های موجود در واحدهای بینش رفتاری مورد بررسی است.

جدول ۴- تخصص‌های موجود در نهاد بیش رفتاری و شیوه‌های تأمین نیروهای متخصص

نوعه / تخصص تأمین تخصص	نهاد بیش رفتاری انگلستان	نهاد بیش رفتاری آمریکا	نهاد بیش رفتاری استرالیا	نهاد بیش رفتاری کانادا	نهاد بیش رفتاری هلند	نهاد بیش رفتاری سنگاپور	نهاد بیش رفتاری در OECD	کمیته بین‌المللی صلیب سرخ	نهاد بیش رفتاری سازمان ملل	بانک جهانی
متخصص خط‌مشی‌گذاری					✓		✓		✓	
متخصص رفتاری	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
متخصص اقتصاد / اقتصاد رفتاری	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
متخصص روانشناسی/روانشن اسی اجتماعی / روانشناسی سلامت	✓	✓	✓		✓					✓
استفاده متخصصین به‌صورت پروژه‌ای	✓	✓	✓	✓	✓			✓		✓
تأمین تخصص موردنیاز از طریق ارتباط با دانشگاه	✓			✓	✓	✓		✓	✓	✓
استفاده از ظرفیت دانشجویان	✓					✓				

✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	استفاده از مشاوران خارج از مجموعه (آژانس‌های خصوصی، مقامات دولتی و...)
---	---	---	--	--	--	---	---	---	---	---	--

۳-۲-۴- فعالیت‌ها و خدمات نهادهای بینش رفتاری

در مواردی که این واحدها ذیل نهاد یا وزارتخانه‌ی مشخصی تعریف شوند در راستای اهداف مجموعه بالادستی عمل می‌نمایند. اما در مواردی که نهادها به صورت متمرکز و به منظور خدمت‌دهی به سایر نهادها تأسیس می‌کردند دارای هدف کلی ارتقا عملکرد بخش عمومی هستند و فعالیت هر پروژه متناسب با نیاز کارفرما مشخص می‌گردد. خدمات و فعالیت‌های نهادهای بینش رفتاری را می‌توان در جدول ۵ خلاصه کرد.

جدول ۵- فعالیت‌ها و خدمات نهادهای بینش رفتاری

فعالیت‌ها و خدمات نهادهای بینش رفتاری	نهاد بینش رفتاری انگلستان	نهاد بینش رفتاری آمریکا	نهاد بینش رفتاری استرالیا	نهاد بینش رفتاری کانادا	نهاد بینش رفتاری هلند	نهاد بینش رفتاری سنگاپور	نهاد بینش رفتاری در OECD	کمیته بین‌المللی صلیب سرخ	نهاد بینش رفتاری سازمان ملل	بانک جهانی
تأثیر بر افکار عمومی و تصمیم‌سازی منطبق با خط‌مشی‌های حکومت	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
انجام آزمایش‌ها و	✓	✓	✓		✓				✓	

										ارزشیابی میزان اثرگذاری یک خط- مشی از طریق آزمایش‌های تجربی پیش از تدوین (مطالعات پیشینی) و مشخص کردن خط- مشی‌های مؤثر و غیر مؤثر
✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	ارزشیابی خط‌مشی‌ها در اثرگذاری بر رفتارها
✓		✓	✓			✓		✓	✓	بهبود عملکرد داخلی سازمان‌ها و نهادهای حاکمیتی
✓	✓		✓		✓	✓	✓		✓	فعالیت‌های یادگیری،

									اطلاع‌رسانی و ترویجی و تربیت نیروی متخصص در حوزه خط‌مشی‌گذا ری رفتاری
✓	✓	✓			✓	✓	✓		جمع‌آوری و تجزیه و تحلی ل داده و ارائه مشاوره

۴-۲-۴- نحوه تأمین بودجه در نهادهای بینش رفتاری

عموماً تأمین مالی نهادهای دولتی از طریق دولت است. با این سازوکار که هزینه‌های نیروی کار از طریق بودجه واحد بینش رفتاری تأمین می‌گردد و سایر هزینه‌های اجرای پروژه توسط نهاد کارفرما (خصوصی- دولتی) تأمین می‌گردد. قسمتی از هزینه‌های این واحدها نیز از طریق بنیادها و خیریه‌ها تأمین می‌گردد. در نهادهای بین‌المللی، تأمین مالی به‌صورت بین‌المللی و از طریق نهادهای مربوطه کشورها تأمین می‌شود. در جدول ۶ خلاصه‌ای از شیوه‌های تأمین مالی نهادهای بینش رفتاری ارائه گردیده است.

جدول ۶- نحوه تأمین بودجه در نهادهای بینش رفتاری

بانک جهانی	نهاد بینش رفتاری سازمان ملل	کمیته بین‌المللی صلیب سرخ	نهاد بینش رفتاری در OECD	نهاد بینش رفتاری سنگاپور	نهاد بینش رفتاری هلند	نهاد بینش رفتاری کانادا	نهاد بینش رفتاری استرالیا	نهاد بینش رفتاری آمریکا	نهاد بینش رفتاری انگلستان	تخصص / نحوه تأمین تخصص
------------	-----------------------------	---------------------------	--------------------------	--------------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------------	-------------------------	---------------------------	------------------------

				✓	✓	✓	✓	✓	✓	تأمین مالی دولتی (با بودجه مجزا)
				✓	✓	✓	✓			تأمین مالی از طریق کارفرما (نهادهای دولتی متقاضی و...)
✓			✓						✓	تأمین مالی از طریق بنیادها و خیریه‌ها و اهدا
✓	✓	✓								تأمین مالی از طریق منابع دریافت شده از کشورهای عضو (در حوزه بین‌الملل)

۵-۲-۴- ساختار نهاد رفتاری

ساختار نهاد بینش رفتاری دارای سه نوع متمرکز، غیرمتمرکز و شبکه‌ای است. ساختار متمرکز حالتی است که در آن یک نهاد در سطح ملی و یا فدرال اقدام به انجام تمامی امور مرتبط با بحث‌های بینش رفتاری می‌نماید. برای مثال انگلستان - در ابتدای استفاده از بینش‌های رفتاری در حاکمیت - در دفتر نخست‌وزیری اقدام به تأسیس این واحد می‌نماید، آلمان در دفتر برنامه‌ریزی خط‌مشی نخست‌وزیری و آمریکا در کاخ سفید. لازم به ذکر است که در این سه کشور دفاتر در سطح وزارت‌ها یا ایالات نیز تأسیس شدند که دفاتر سطح ملی به این دفاتر کمک استراتژیک و حمایت مستقیم می‌نمایند. در ساختار غیرمتمرکز هر وزارتخانه یا هر واحد یک نهاد بین‌المللی یک تیم مجزا و مستقل دارد که به استفاده از ظرفیت دانش رفتاری در راستای اهداف آن وزارتخانه یا واحد می‌پردازد. برای مثال باوجود آنکه ساختار نهادهای بینش رفتاری در انگلستان در ابتدا به‌صورت متمرکز بوده است اما امروزه به شکل غیرمتمرکز درآمده است و هر وزارتخانه دارای واحدی مستقل در این زمینه است. ساختار شبکه‌ای حالتی است که هر کدام از وزارتخانه‌ها یک واحد بینش رفتاری را دارا هستند اما یک واحد نقش دبیرخانه را در این میان ایفا می‌نماید. مانند کشور هلند که ضمن وجود واحدهایی در سطح وزارتخانه‌ها، وزارت امور اقتصادی به‌عنوان دبیرخانه ایفای نقش می‌نماید. جدول ۷ ساختار نهادهای بینش رفتاری مورد مطالعه در این پژوهش را نشان می‌دهند.

جدول ۷- ساختار نهاد رفتاری

توضیحات	ساختار شبکه‌ای	ساختار غیرمتمرکز	ساختار متمرکز	نهاد
در ابتدا با تأسیس اولین نهاد بینش رفتاری ذیل دفتر نخست‌وزیری ساختار به‌صورت متمرکز بوده است. اما به‌مرور با تأسیس یک واحد بینش رفتاری در هر دفتر این ساختار به‌صورت غیرمتمرکز درآمده است.		✓	✓	نهاد بینش رفتاری انگلستان
در ابتدا یک واحد بینش رفتاری ذیل کاخ سفید تأسیس گردید که نشان‌دهنده ساختار متمرکز بود. به‌مرور با تأسیس واحدهای بینش رفتاری		✓	✓	نهاد بینش رفتاری آمریکا

در سطح ایالت‌ها و وزارت خانه‌ها این ساختار به صورت غیر متمرکز درآمد.				
در این کشور در برخی نهادهای دولتی مانند دفتر مالیات و دفتر محیط زیست و انرژی واحد بینش رفتاری تأسیس گردیده است.		✓		نهاد بینش رفتاری استرالیا
کانادا در برخی نهادهای دولتی و سطوح محلی و ایالتی اقدام به تأسیس نهادهای بینش رفتاری نموده است اما واحد بینش رفتاری واحد تأثیر و نوآوری (IIU) همچنان نقش هماهنگ کننده را در میان واحدهای بینش رفتاری در سطح این کشور ایفا می نماید.		✓		نهاد بینش رفتاری کانادا
واحدهای بینش رفتار در سطوح مختلف حاکمیت این کشور وجود دارد و واحد بینش رفتاری هلند (BIN NL) نقش هماهنگ کننده را در سطح ملی ایفا می نماید.		✓		نهاد بینش رفتاری هلند
واحدهای بینش رفتاری در سطح وزارتخانه‌ها و هیئت‌های قانونی تأسیس گردیده‌اند.		✓		نهاد بینش رفتاری سنگاپور
در این سازمان در حال حاضر هیچ بخشی به صورت خاص متخصص بینش‌های رفتاری نیست اما بسیاری از واحدهای این سازمان به صورت شبکه‌ای از بحث‌های بینش رفتاری استفاده می نمایند.		✓		نهاد بینش رفتاری در OECD
در حال حاضر این کمیته واحد متمرکزی برای استفاده از علوم رفتاری ندارد. حدود ۱۲ نفر به صورت رسمی بر بحث بینش رفتاری تمرکز کرده‌اند که اکثر ایشان در پاکستان فعالیت می نمایند.		✓		کمیته بین المللی صلیب سرخ
در تمامی سازمان از مباحث بینش رفتاری استفاده می شود. یک گروه بینش رفتاری در این		✓		نهاد بینش رفتاری سازمان ملل

سازمان تأسیس گردیده است که به استفاده از بینش‌های رفتاری در حوزه‌های مختلف کمک می‌نماید.				
واحد ذهن، رفتار و توسعه (eMBed) وظیفه استفاده از مباحث رفتاری در بانک جهانی را به عهده دارد.			✓	بانک جهانی

۵- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

خط‌مشی‌گذاری کارآمد جزو اهداف و وظایف اصلی حاکمیت است که لازمه طراحی این خط-مشی‌ها آشنایی با انسان و جوامع انسانی و ساخت تصمیم‌گیری و رفتار ایشان است. در گذشته نگاه به انسان، از نوع انسان عقلایی بوده است و همین نگاه در ساحت‌های مختلف خط‌مشی‌گذاری ورود پیدا کرده بود. حال آنکه مشخص شده است که نگاه انسان عقلایی، نگاه ناکافی به انسان بوده و تصمیم‌گیری انسان متفاوت از این رویکرد است. علوم رفتاری سعی در تکمیل نگاه انسان عقلایی داشته و به سایر علوم ورود پیدا کرده است که یکی از آن‌ها علم خط‌مشی‌گذاری عمومی است. در حال حاضر در بسیاری از کشورهای جهان نهادهایی با عنوان نهاد بینش رفتاری در نهادهای حاکمیتی شکل گرفته است که هدف آن‌ها ارتقای بهره‌وری و کارایی در نظام خط‌مشی‌گذاری و اجرای آن است. در این پژوهش ۱۰ نهاد رفتاری حاکمیتی پیشرو انتخاب شده است و در ابعاد مختلف با استفاده از روش مطالعات تطبیقی و تحلیل محتوا مورد بررسی قرار گرفته است.

اهداف و ماموریت‌های نهاد بینش رفتاری

اهداف و ماموریت‌های نهادهای بینش رفتاری عبارت‌اند از: افزایش کارایی و بهره‌وری حاکمیت در حوزه تدوین و اجرای خط‌مشی‌ها، استفاده از ظرفیت علوم رفتاری به منظور پیشرفت کشور، افزایش اثرگذاری بیشتر قوانین و مقررات با فشار و اجبار کمتر، کمک به بدنه جهانی شواهد اثرگذاری بینش رفتاری در طراحی قوانین و خط‌مشی‌ها، اقناع و ترغیب انسان‌ها به تغییر رفتار و ایجاد تغییرات اجتماعی همسو با منافع ملی، کمک به حل مسائل سایر نهادهای دولتی، اطلاع‌رسانی به دولت، شرکا و همچنین عموم مردم در مورد پیشرفت‌ها و خط‌مشی‌های مؤثر واقع‌شده و افزایش عمق نفوذ و کارایی خط‌مشی‌ها از نگاه شهروندان

نیروی انسانی و تخصصهای مورد نیاز نهاد بینش رفتاری

نیروی انسانی نهادهای رفتاری را می‌توان در سه دسته جای داد. این سه دسته عبارت‌اند از: نیروی انسانی فعال در مجموعه: نیروی انسانی فعال در هر مجموعه افراد ثابت مجموعه هستند که هزینه آنها عمدتاً توسط خود کابینه یا دپارتمان دولتی تأمین می‌شود. اغلب تیم‌ها با ۲ تا ۴ کارمند تمام‌وقت شروع به کار می‌نمایند و با پیشرفت کار به‌طور متوسط ۵ نفر عضو دائم دارند. شبکه متخصصین خارجی: این شبکه متخصص بنا به نیاز گروه و یا نیاز پروژه، به نهاد بینش رفتاری اضافه شده و در برخی موارد به‌صورت موقت استخدام می‌شوند. استفاده از تخصص خارجی از طریق مشارکت می‌تواند به‌روزترین تفکر، تجربه و دانش را به ارمغان بیاورد. شبکه مشاورین: اکثر واحدها دارای یک بدنه مشورتی متشکل از مقامات دولتی، دانشگاهیان و کارشناسان هستند تا تیم را راهنمایی و پشتیبانی کنند. از آنجایی که این زمینه هنوز در حال تکامل است، وجود این تیم مشاور دارای اهمیت زیادی است.

در مجموع تخصص‌های مورد نیاز نهاد رفتاری عبارت‌اند از: مدیر، دانشمند رفتاری و متخصصان خط‌مشی، روانشناسی، رفتار سازمانی، علم داده، اقتصاد، حقوق، مدیریت پروژه، طراحی تفکر، روانشناسی اجتماعی، انسان‌شناسی و پژوهش.

فعالیت‌ها و خدمات نهاد بینش رفتاری

فعالیتها و خدمات نهادهای بینش رفتاری عبارتند از: تأثیر بر افکار عمومی و تصمیم‌سازی منطبق با خط‌مشی‌های حکومت، انجام آزمایش‌ها و ارزیابی میزان اثرگذاری یک خط‌مشی از طریق آزمایش‌های تجربی پیش از تدوین (مطالعات پیشینی) و مشخص کردن خط‌مشی‌های مؤثر و غیر مؤثر، ارزیابی خط‌مشی‌ها در اثرگذاری بر رفتارها، بهبود عملکرد داخلی سازمان‌ها و نهادهای حاکمیتی، فعالیت‌های یادگیری، اطلاع‌رسانی و ترویجی و تربیت نیروی متخصص در حوزه خط‌مشی‌گذاری رفتاری، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده و ارائه مشاوره.

تامین بودجه در نهاد بینش رفتاری

عمده تأمین مالی نهادهای بینش رفتاری از طریق دولت است. با این سازوکار که هزینه‌های نیروی کار از طریق بودجه واحد بینش رفتاری تأمین می‌گردد و سایر هزینه‌های اجرای پروژه توسط نهاد

کارفرما (خصوصی - دولتی) تأمین می‌گردد. قسمتی از هزینه‌های این واحدها نیز از طریق بنیادها و خیریه‌ها تأمین می‌گردد. در نهادهای بین‌المللی، تأمین مالی به صورت بین‌المللی و از طریق نهادهای مربوطه کشورها تأمین می‌شود.

ساختار نهادهای بینش رفتاری

در حال حاضر سه نوع ساختار برای واحدهای بینش رفتاری در ساختار حاکمیت وجود دارد که عبارت‌اند از: ساختار متمرکز، ساختار غیرمتمرکز و ساختار شبکه‌ای.

الزامات شکل‌گیری نهادهای رفتاری در نهادهای حاکمیتی کشور ایران

شکل‌دهی نهاد بینش رفتاری در ساختار حاکمیتی نیازمند الزاماتی است که در ادامه به تبیین آنها پرداخته می‌شود:

- ✓ حمایت افراد عالی‌رتبه در نهادهای حاکمیتی: برای تشکیل نهاد بینش رفتاری نیاز به حمایت افراد عالی‌رتبه وجود دارد تا از تیم حمایت کنند، پشتیبانی کافی را فراهم آورند و دسترسی به داده‌ها و اطلاعات را تسهیل کنند.
- ✓ نیروی انسانی متخصص: گروه‌های بینش رفتاری نیازمند انواعی از نیروهای متخصص هستند که جمع‌کردن این تخصص‌ها در کنار هم جزو ضروریات کارکرد صحیح این نهادها است.
- ✓ توجه به اهمیت به بخش آزمایشگاهی: نیاز است تا به روش‌های تجربی و آزمایشگاهی روی آورده شود. علم رفتاری با رویکردهای آزمایشگری همراه است. باید اثرات مداخلات به‌حالت کمی نشان داده شود. از طرفی نیاز به داده به‌خصوص داده‌های کمی وجود دارد.
- ✓ استفاده از ساختار متمرکز در ابتدای کار: در ابتدا متمرکز بودن نهاد بینش رفتاری از مزیت هماهنگی، چابکی و پشتیبانی سطح بالا برخوردار است.
- ✓ نشان دادن اثرگذاری و کارآمدی این رویکرد: با توجه به رویکرد نوین نهاد بینش رفتاری، این مجموعه نیازمند این است که کارآمدی خود را در اسرع وقت نشان دهد و برای نشان دادن کارآمدی، بهتر است در ابتدا روی موضوعاتی تمرکز شود که دارای داده هستند.
- ✓ توجه به نوآوری و چابکی در تغییر: این حوزه در حال رشد است و اثرات آن در زمینه‌های مختلف دولت در حال گسترش است لذا می‌بایست به این تغییرات و نوآوری‌ها توجه داشت.

۶- پیشنهادات کاربردی

در رابطه با پیشنهادات کاربردی با توجه به پژوهش صورت گرفته مشخص است که استفاده از علوم رفتاری در ساحت حاکمیت در سراسر جهان امروزه امری متداول گردیده است و واحدهای بینش رفتاری در تمامی سطوح حاکمیت مانند وزارت خانه‌ها، سطح ملی و ایالتی در راستای برطرف نمودن چالش‌های حکمرانی و تسهیل پیاده‌سازی خط‌مشی‌ها از این علوم استفاده می‌نمایند. لذا پیشنهاد می‌شود به منظور پیاده‌سازی بهره‌ورتر خط‌مشی‌ها در داخل کشور از این ابزار استفاده گردد. در صورتی که بخواهیم اقدام به تاسیس تیم‌های بینش رفتاری در داخل کشور نماییم بایستی از تجربیات جهانی در این عرصه استفاده نماییم. لذا با توجه به بررسی صورت گرفته در این زمینه پیشنهاد می‌شود تا در ابتدا واحدی با ساختار متمرکز به منظور استفاده از علوم رفتاری تشکیل گردد و از مداخلات رفتاری در بخش‌های مختلف حاکمیت استفاده نماید تا کارآمدی استفاده از این علوم در عرصه حاکمیت ثابت شود. پس از آن می‌توان به تدریج به توسعه استفاده از این علوم در خط‌مشی‌های گوناگون در حوزه سلامت، انرژی، محیط‌زیست و... پرداخت. این واحد می‌تواند با هدف استفاده از علوم رفتاری به منظور پیشرفت کشور تاسیس گردد و به فراخور نیاز و تقاضا، علوم رفتاری را در ارزشیابی پیشینی خط‌مشی، ارزیابی تاثیر خط‌مشی بر رفتار، بهبود عملکرد داخلی سازمان‌ها و... استفاده نماید. پیشنهاد می‌شود که واحد بینش رفتاری در آغاز با تیمی با تعداد تقریبی ۴ تا ۵ نفر با اولویت تخصصی‌های خط‌مشی‌گذاری، علوم رفتاری و روانشناسی شروع به کار نماید و با توجه به نیاز هر پروژه از ظرفیت سایر متخصصین نیز استفاده نماید. در رابطه با تامین مالی این واحد به نظر می‌رسد مدل متداول تامین واحدهای بینش رفتاری یعنی تامین هزینه نیروی انسانی توسط دولت و تامین سایر هزینه‌ها توسط کارفرما، مدل مطلوبی است.

۷- پیشنهادات پژوهشی

با توجه به اینکه این پژوهش، اولین مقاله علمی در حوزه نهاد بینش رفتاری در داخل ایران است، پیشنهاد می‌شود در پژوهشی دیگر ناظر به یافته‌های پژوهش فعلی و به عنوان مکمل مقاله حاضر اصول حاکم بر نهاد بینش رفتاری، فرآیند انجام کار، چارچوبها و ابزارهای مورد استفاده در نهاد بینش رفتاری تبیین شود. از طرفی ناظر به پیشنهادات کاربردی، می‌توان پژوهشی در زمینه ایجاد نهاد بینش

رفتاری در ابعاد مختلف در قالب ساختار متمرکز در نهادهای حاکمیتی کشور ایران (به صورت مطالعه موردی) انجام داد و فرآیند و ملاحظات آن را تبیین کرد.

۸- حمایت

این مقاله حاصل طرح مطالعاتی است که با حمایت معنوی و مادی دفتر مطالعات حکمرانی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی انجام شده است.

فهرست منابع

- حکیمی گیلانی، احمد؛ اخترشهر، علی؛ ابراهیمی ورکیانی، محمود (۱۴۰۲). روابط متقابل مردم و حکومت در نسبت با ویژگی‌های حکمرانی مطلوب (مطالعه موردی: نهج البلاغه)، مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی، ۱۱(۲۵)، ۹۷-۱۲۵.
- چیت‌سازیان، علیرضا؛ نوروزی، میکائیل؛ اکبری، مهدی (۱۴۰۰). خط‌مشی‌گذاری رفتاری؛ بینش‌های رفتاری در خط‌مشی‌گذاری عمومی مفاهیم و کاربردها. انتشارات دانشگاه امام صادق (ع). هالپرن، دیوید (۱۳۹۸). تلنگرچی در واحد تلنگر، ترجمه بهنام شهانی، تهران: انتشارات مهربان نشر.
- صالحی، وحید؛ جلالی‌راد، محمدصادق (۱۴۰۲). بررسی تاثیر آگاهی شهروندی در تحقق الگوی پیشرفت اسلامی- ایرانی (مطالعه موردی ۵ منطقه شهر تهران). مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی، ۱۱(۲)، ۱۱-۲.
- عبدالحمید، مهدی؛ عبدالحسین‌زاده، محمد (۱۳۹۶). کشف و استخراج مولفه‌ها و خرده نظام‌های دانشکده حکمرانی از طریق کاربردست مطالعه تطبیقی دانشکده‌های حکمرانی منتخب. مدیریت دولتی، ۹(۳)، ۳۷۸-۳۵۹.
- علیزاده، محمدعلی؛ رمضانی، مجتبی؛ حجتی، سید عبدالله؛ اسگندری، کریم؛ بهلولی؛ نادر (۱۴۰۲). طراحی الگوی جهانی پیشنهادی مدیریت اسلامی- ایرانی پیشرفت. مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایران، ۱۱(۲۵)، ۴۷-۶۸.
- جاویدتجریشی، محسن؛ مردانی، محمدرضا؛ فتح‌نژاد، فرامرز (۱۴۰۲). مطالعه تاثیر مدیریت محتوا بر سبک زندگی کاربران شبکه‌های اجتماعی با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی. مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی، ۱۱(۲۵)، ۲۰۷-۲۳۰.
- مرکز بینش‌های رفتاری ایران. (۱۴۰۰). معرفی رویکرد بینش‌های رفتاری.
- مظفر، میثم؛ معینی، علیرضا؛ سبحانی‌فرد، یاسر (۱۴۰۱). سیاست‌گذاری عمومی با رویکرد رفتاری. مطالعات مدیریت راهبردی، ۱۳(۵۲)، ۶۵-۹۳.
- نفیسی، علیرضا؛ اشعاری، محسن؛ طهماسبی، سعید (۱۴۰۰). تلنگر برای ایران، مطالعه موردی سیاست‌گذاری تغییر رفتار در ایران و جهان. انتشارات میلکان.
- نهاد بینش رفتاری انگلستان (۲۰۱۲). <https://www.bi.team>

یوسفی، عطیه؛ عبدالحمید، مهدی (۱۴۰۱). کشف و احصاء ابعاد کاربردی و عملکردی مرکز نوآوری پیشرفت منطقه‌ای از منظر ادبیات و مطالعات تطبیقی. مطالعات الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی، ۱۰(۲۴)، ۱۵۳-۱۷۷.

ورنر. سورین و جیمز تانکارد (۱۳۸۶). نظریه‌های ارتباطات، علیرضا دهقان، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

Abdolhosseinzadeh, M. and Abdolhamid, M. (2020), "Presentation of a school of government model through a comparative study of selected schools", *Kybernetes*, Vol. 49 No. 12, pp. 2947-2976. <https://doi.org/10.1108/K-05-2019-0328>

Behavioral insight unit. (2018). Behavioural Insights in Ontario Update Report 2018.

Behavioral insight unit. (2021). Behavioural Insights in Ontario. Update Report 2020.

Behavioural Insights Unit in NSW. (2016). Behavioural Insights in NSW.

Bhide, A., Shah, P. S., & Acharya, G. (2018). A simplified guide to randomized controlled trials. *Acta Obstet Gynecol Scand*, 97(4), 380-387. <https://doi.org/10.1111/aogs.13309>

Detenber, B. H. (2021). Nudging in Singapore: Current Implementation in Three Key Areas. *Journal of Asian Economic Integration*, 3(1), 74-92. <https://doi.org/10.1177/2631684620982776>

Fabbri, M., & Faure, M. (2018). Toward a "constitution" for behavioral policy-making. *International Review of Economics*, 65(3), 241-270. <https://doi.org/10.1007/s12232-018-0296-9>

Government of Ontario. (2022, ۲۰۲۲). Behavioural insights.

Granco, G., Heier Stamm, J. L., Bergtold, J. S., Daniels, M. D., Sanderson, M. R., Sheshukov, A. Y., Mather, M. E., Caldas, M. M., Ramsey, S. M., Lehrter Ii, R. J., Haukos, D. A., Gao, J., Chatterjee, S., Nifong, J. C., & Aistrup, J. A. (2019). Evaluating environmental change and behavioral decision-making for sustainability policy using an agent-based model: A case study for the Smoky Hill River Watershed, Kansas. *Sci Total Environ*, 695, 133769. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2019.133769>

- Hallsworth, M., Egan, M., Rutter, J., & McCrae. (2018). Behavioural Government, Using behavioural science to improve how governments make decisions.
- institute for government. (2010). mission. <https://www.instituteforgovernment.org.uk/>
- John P. Holdren. (2016). Social and Behavioral Sciences Team 2016 Annual Report.
- NSW, B. I. U. i. (2014). Understanding People, Better Outcomes, Behavioural Insights in NSW.
- NSW Government. (2022). Behavioural Advisor. The NSW Behavioural Insights Unit uses the latest, testing insights, supporting implementation, and creating impactful relationships. <https://iworkfor.nsw.gov.au/job/behavioural-advisor-346001#:~:text=>
- O'Hara, B. J., Grunseit, A., Phongsavan, P., Bellew, W., Briggs, M., & Bauman, A. E. (2016). Impact of the Swap It, Don't Stop It Australian National Mass Media Campaign on Promoting Small Changes to Lifestyle Behaviors. *J Health Commun*, 21(12), 1276-1285. <https://doi.org/10.1080/10810730.2016.1245803>
- OECD. (2019a). THE BASIC TOOLKIT: TOOLS AND ETHICS FOR APPLIED BEHAVIOURAL INSIGHTS.
- OECD. (2019b). Tools and Ethics for Applied Behavioural Insights: The BASIC Toolkit.
- Rodney Ghali. (2022). Impat Canada 2021-2022 Annual Report.
- SBST. (2015). Behavioral Sciences Team (US SBST) (Annual Report).
- World Bank. (2018). Behavioral science around the world.
- World Bank Group. (2020). BEHAVIORAL SCIENCE AROUND THE WORLD: VOLUME II PROFILES OF 17 INTERNATIONAL ORGANIZATIONS.